ŽG.
2013

ŽG.
2014

Ի. [illegible] [illegible] [illegible] է։

1713

Գ. Բ.

2013

Նկատումն
Ճշմարտութե̄
Տպագրեցաւ
ի թւին Հայոց. ռ̄
ճծէ. ի Հայրա
պետ̄ւէ Տեառն
Ալեքսանդրի
1157 Թւ †

ՏՐ

Գրիգորի Նուաստի եքաջ հաւետորի
բան ըզգէ Մրդ դաւանողն Նեստորականացն·
որք զբանն՝ բնակութք ասեն՝ ի մարմնի
իբր՝ ի տաճարի: Եւ ուրանին զբնութք
միաւորութին այ մրդ ցելոյն, եւ միայն բը
նակութք, եւ շնորհիւ, եւ որդեգրութք եւ ըն
ասեն յածութեն փառս:

Օգնեա Հոգի Սբ:

ԱՌԱՋԻՆ · ՄԽՐԼԻՐՆԵԲԻ:
նց այս · ոչ աստ առջըն, վս այնո

րիկ դնեմ ծունր առ հայր քի,
բնակելոյ՝ ի սիրտս ձեր. Եւ դար
ձեալ ասէ թէ, դուք տաճար
այ կենդանւոյ էք: Ապա ուրեմն՝
մեք տաճար այ եմք. Եւ թէ՝ եւ նա
է՝ բնակարան, ապա ոչ ինչ ունի
առաւել քան զմեզ:

Երկրորդ. զի թէ նա շնորհիւ-
ունի զորդիութի, եւ ոչ էապէս,
մասամբ՝ եւ ըստ կարի ունի. եւ ոչ
զլրումն այծութե, զի շնորհն է
մասնաւոր պարգեւ. Ապա զի որդ
ասէ յոհաննէս թէ, ի լրմանէ նր
մեք ամենեքին առաք շնորհս:

Երրորդ. զի ոչ մի որդի. եւ տր յս
քս. որպ ասեն առաքելքն եւ հարքն
մեր, այլ ի հարկէ. է. գոլ խոս
տովանին. զմին բնութբ. եւ զմին շը
նորհիւ. Ուստի՝ զմինն տուօղ. եւ
զմիւսն առօղ. ըստ նոցայն ասէ

բանն, և մարդն։

Չորրորդ. զի ա՟մ իր յայլմէ ընկա-
լեալ լինի՝ և ՚ի բաց ընկենլի։ Իսկ
թէ և նա արտաքուստ ունի զոր-
դիութիւն, և զայլսն, գոյ կանխած
երբեմն ՚ի բաց մերժել զոր-
եան։

Հինգերորդ. ասէ աւետարանիչն
յօհաննէս, ետ նմա իշխանութիւն որ-
դիս ա՟յ լինել. իսկ թէ և նա շնոր-
հիւ ունի զորդէգրութիւն. զի
որդ կարէ այլ ումեք տալ, զոր
հաշիւն հարստացաւ։

Վեցերորդ՝ զի թէ մեք շնորհիւ
որդէգրեալքս կերպանամք՝ առ
ճշմարիտ և բնութեն որդին։ Եւ
թէ՝ և նա է ա՟յ մեզ շնորհի, ապ
տոյէ և նմա վերադոյն բնութ՟ք որ
դի մարմնացեալ. ՚ի յոր կերպասցի

եւ սա ՚ի նմանութի նոր շնորհօք որդի։
Եօթներորդ. զի թէ մեք Գ եւ մեք Ը
ցտուլ ծննդութե՝ ամենայն ննա. զի
որդ յառաւելն որ յաւետ որոնին.
յետ ծննդեան՝ որդի առաքի. զոր
տեսին բաժանօղք այգւոյն եւ ա
սեն։ Ամէ ժառանգն, եւ սպանին
զնա. զի որդ ասէ եւ ինքն թէ՝ Ճշ
մարիտ որդին ազատեսցէ զձեզ.
եւ առ պետրոս ասէր. ազատեն
որդիքն։
Ութերորդ. ասաց նոյն ինքն որ
գին. եւ սեմ ճշմարտութի։ Իւթէ
զնմ արտաքուստ, եւ կամուտ
ունի. զի որդ ասէր զինքն ճշմա
րիտ գոլ. սուտեմց ուրեմն ըստ
նմ։ Այն որ ոչ արար մեղս. եւ ոչ
գտաւ նենգութի ՚ի բերան նր։
Իններորդ. նմա կրկնի ամ ծուներ
ասէ առաքելն։ Որդ թէ է երկրպա

գելը եւ ա՟ծ․ եւ այս վ՟ս բնակութ՟ե
ա՟ծոյ․ ապա ուրեմն եղեւ ալ տաճա
ման ա՟ծ, եւ օտար ը՟ բնու՟է։ Պար
տաւորեցան, ը՟ մ՟րգապաշտու՟ե՝
ոչ միայն Ճուորքս․ այլեւ Գ՟նայինքն։
Տասներորդ՝ զի թէ նա վ՟ս բնա
կու՟թե երկրպագելիէ եւ ոչ ա՟ծ․
ոչ միայն եղեցի նա ա՟ծ՝ այլեւ ա՟մ
Գ՟ւ րք՝ եւ Ճուրք՝ որք բնակեալ ունին
զա՟ծ՝ եւ կոչին անուա՟մբ ա՟ծք։
Մետասներորդ․ զի թէ է ինքն բնա
կարան եւ տ՟ր, կազմէ եւ զմեզ բնա
կ՟րն եւ տ՟ր եւր․ ապա ոչ եղեցի նա
Ք՟ ա՟ծ՝ իւ՟րս․ այլ Ք՟ տ՟ր՝ իւ՟րս։
Երկոտասներորդ․ զի թէ վ՟ս բնա
կու՟թե է մարմին ն՟ր ունելը՝ Ք՟
ինքն ասաց, մարմին իմ Ճշմարիտ
կերակուր է․ կերօղքն եղեցին
գաղանք մարդակերք․ եւ ոչ մարմ
նոյ եւ արեան որդւոյն ա՟յ։

 Երեք

Երեքտասներորդ. զի թէ մի ընակա-
րան զօրոյ՝ մարմին նորա կենդա-
նարար։ Ապա ուրեմն եղիցին տմ
ընծայարանացն մարմին կենդանոյն.
զոր անհնարէ և զմտաւածել։
Չորեքտասներորդ. զի թէ մահու-
ամբ և չարչարանօք նր փրկեցաք
մեք ամենքն. և այնէ սոսկ մարդոյ.
փրկութիւն մեր այս ոչ եղև տմ՝
այլ մարդով. Որ սուտ առնէ
մարդարէն զփրկութիւն իմարդոյ.
և եղիցի նա փրկիչ փրկեալ. և ապ
րեցուցիչ ապրեալ։
Հնգետասներորդ. համբարձաւ և
նստաւ յաջմէ հօր. Արդ թէ է այլ
որդի՝ և եղև աթոռակից հօր. ու-
րեմն՝ երեք եղան. ՚ինատերյն
յաջմէ հօր՝ որէ սէ ագահականնմա.
և վայելուչ հօր լինի, գահակից։
Վեշտասներորդ. մանաւանդ զի յոյժ՝

 ան

անվայելուչ է կարգել ծառայն
ընդ տեառն. զստեղծուածն ընդ
ստեղծողին յորժամ այլ է բնութ:
Եօթևտասաներորդ. զի թէ ծնեղն
ընդ մարմնոյ՝ է աստուածձնգս մարդ.
ապա և ծնօղ նորին ոչ է ածածին,
այլ մարդածին:
Ութևտասաներորդ. զի ասէ հայրն
թէ, դու է որդի իմ սիրելի. նաև
աշակերտքն Պետրոս, որ զա
ւանեաց զքս՝ որդի այ:
Իննևտասաներորդ. զի թէ աստուածն
նայեաց մարդէ՝ ապա երկու բա
ժանեալ բնութի, և երկու կմք.
և կրկին ներգործութի. յայնժամ
ոչ լինի բանն մարդ եղեալ՝ այլ
մարդն բնակութբ իմաստս
բանին բարձրացեալ:
Քսաներորդ. այսու երրորդութին

Թ ը

լինի չորրորդութի. և Թիւ աւելա-
ւած եղեւ՝ ՚ի բնութե եղեմքն.
եԹէ այլէ առանձնայն մարդ. և
այլ ած. և այլ բան ինչ հայհոյութի.
հետեւի կարծեցն նեստորի, զորս
նզովեալ որոշէ մեք եկեղեցի:

Հարցմունք առ երկաբնակս, որք ու-
րանան զմինն քն մարդացեալ ասել.
Ան բաժանմամբ, կատարեալ ած և
կատարեալ մարդ.

Հարցումն առաջին. Ով կա-
տարեալն՝ ի վեր անձինն՝ ասէք
Թէ ի վեր բնութե. զի Թէ ՚ի վեր բնութե՝
է կտրելոյն մուծիք յերրորդու-
Թին. զի երրորդութին՝ մի բնութի է
կտրլ. և մի բնութի մրդոյ. իսկ Թէ ՚ի
վեր անձինն՝ ահա որ զերրորդութին
չորրորդութի արարիք՝ Դասացաւ:
Երկրորդ հարցումն. կոյսն մարիամ

 զմա

զմիածինն որդի ծնեալ՝ ըստ ինքեան
և թէ զանդրանիկն որդի առան
ձին. և թէ զերկուքն. ահա է, որ
դուոյ մայր ասացիք: Իսկ եթէ
զանդրանիկն առանձին, ահա զի
զկուսածինն որդի ոչ ասէք ած՝
ըստ նեստորի. և միւս բանին հե
տևիք գոյութե. սկիզբն՝ ի մօրէն
գոլ և ոչ յայ հօրէ:

Երրորդ հարցումն. ով երկաբնականք.
զքս ած մարդացեալ խոստովա
նիք. թէ զմարդն ածացեալ. զի
թէ ած մարդացեալ՝ ապա զի արդ
ուրանայք և բաժանէք յերկուս
բնութիս. զածն և զմարդն. իսկ թէ
մարդ ածացեալ՝ սուտ է. ուրեմն
առքըն՝ ի լինութէն յունայնութի ասա
ցեալ՝ զի այս ընդդէմ նորին՝ ին
աստուէ՝ ի բարձունս ելանէ:

Եւ կամ թէ զոչ ոքն ասիցէք. ա

ժա հա

հա նոր աղանդ, չարափառութե.
և խափանումն անօրէնութե մե
ծի խորհրդոյն.

Զորդ. նմ կրկնեցի ս՟մ ծունր
ասէ աւ՟քն. որդ՝ ով բաժանօղք
որբնո. ի է՛ ՛ի քս՟՝ երկրպագելն.
Զի թէ ամ՟ծութե՝ հրէաբարծր
պացեա. Ասէ ուրեմն՝ և աւքն
զի յիքն ասէ. իսկ թէ մարդ կու
թե միայն. անկար Է կռապաշտ
հայհոյութեն. և փոխանակ արար
չի՝ արարածոյ երկրպագեցեր.

Ըզեմ ամծային օրինացն:

Ինգ րորդ մեզ մէ ամծ հայր. և
մի որ յո քս՝ ասէ. ով երկաբնակ
դու զոր բնութի՛ ՛ի քս ասես՝ մի որ
չքայն թէ զմարդոյն. Զի թէ
զայն միայն՝ անկար ՛ի յարիոսին.
զի զքանն՝ առ անձին քս ասացեր՝
այափնքն օծեալ և որբեալ ՛ի հօրէ.

յորմէ իմանի պակաս գոլ քան
զհայր. իսկ թէ զմարդն միայն ա
սես, զընկեցեր զբանն՝ ի տրուէ. և
առանձին մարդով ասես եղեալ
զծնն, որէ անհնարին չար. իսկ թէ
զԲ. բնութի ասես տր. ընդդէմ խօ
սիս առաքելոյն՝ որ մի ասաց, զտր
մեր յս քս. Ղ եզհայր.
Արդ. դաւանես քս որդի այ. հար
ցանեմ զքեզ ով բաժանողդ. զի
քս զԲ բնութե ասես որդի այ. զի
թէ զծնունդն բնութե ասես՝ ապա
զմիրգ կուսի շնորհօք ասես. իսկ թէ
զմարդկութի բնութե որդի աս ա
ցեր՝ ահա որ հաներ զբանն՝ յոր
Բ բնութի որդի ասացեր գոլ հօր։
Եօթրրդ. է ղ հոգին՝ իմեր քի, և
հանգեաւ՝ իմեր նր. Ով բաժա
նողդ՝ որոյ որդւոյ ասես, սրբի
հոգ. ումն սրբով. զի թէ ասես
զաւ՝ իւրյ հօրէ բանն. ահա կար

գեցէր զնա է̄ եղեալքս՝ կարօտ
սրբութե̄՝ և շնորհօք որդիութե̄.
իսկ թէ՝ զոր՛ ՚ի զաւակէն դաւթի
առանձին. զի արդ՝ եթէ ինքն շնոր
հօքե սրբեալ՝ սրբեսցէ տիրա
բար՝ զառ՛ ՚ի նա հաւատացեալս.
Եւ կամ յորժամ Դ̄ զիւր բարի՝
շնորհէր իւրայնոցն, մարմնապա
փչեաց ՚ի նս̄ ասելով՝ առէք հո
գին ս̄բ: Շնորհօք ասեմք՝ այժմ
հոգի, ք̄ի և ո՛չ բնութե̄:
Ութ̄րրդ. մկրտեցէք զնս̄ յանուն
հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ:
Արդ՝ մկրտիմք հաւատացեալքս.
Դ̄ ՚ի հայր և ՚ի հոգին ս̄բ. այսպ̄ և
որդին մարմնացեալ մի̄տր՝ մի̄քս:
Եւ հարցանեմ զբաժանօղսդ
ք̄ի. եթէ յո՞ր բնութի̄ մկրտիս.
՚ի յայն թէ ՚ի մարդոյն: Ո՛չ թէ
միայն յայն՝ արկանես զանմահ բը

նութեան ընդ մահուամբ. զի ասէ
առաքեալն. որք ի Քս մկրտեցարուք,
ի մահ անդր նորա մկրտեցայք՝ թա
ղեցայք ընդ նմին: Իսկ թէ միայն ի
մարդոյ բնութեան. ահա տկարութիւն
եւ անկատարեալ՝ զի ի խոսկ մարդ
մկրտեցար: Իւ դձլ՝ զի հաներ
զբանն ի կարգէ երրորդութեան, շա
րադասելով զմարդն ի տեղի նո
րին. ուսաւ մկրտիլ յանուն հօր
եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:
Ննջերգ. Պ. առաքեաց զիս կեն
դանին հայր. եւ ես կենդանի եմ
վասն հօր. եւ որ ուտէն զիս. եւ նա
կեցցէ վասն իմ:
Հարցանելի է ցբաժանօղսդ՝
յերկուց զորս բնութեան կերակրիս.
որով կենդանանաս. զի թէ ի մի
ինքեան զմիայն, ահա եւ անուտելիէ
բանին բնութեան իսկ թէ առանձնա

ծե

պէս զմարդոյն. զի մրդ՛ իցէ կ՛ և
գանձարար մարմին մարդոյ. կամ
Պ աւաքեցաւ նա՛ ի հօրէ. Ո՞չ
մրդ իցէ՝ և կենդանի ընդ հօր:
Տամն՟րդ. Ո՞յր փառաւորեա
զիս. առ ՛ի քէն փառաւքն զոր ու-
նէի յառաջ քան զլինելն աշխ՟ի: Ըստ
մր ընդունելութի ասէ զայս ՛ի քէն: Ի-
թէ զմեր անձս ցուցանէս զբանն
կարօտ գոլ փառաց. և հարկէ հե-
տև իլ քեզ արիոսի. Իսկ թէ ըստ
բնութեան զմարդկայինն, զի մրդ ու-
նէր զփառս յառաջ քան զլինելն աշխի:
Ու զի՝ ինքն՝ ի ժամանակի եղև:
Իտեամց ուրեմն հայր. կոչելով
իւր որդի. զոր ՛ի զաւակէն դաւ-
թի: Իսքան հերձուածոք ընդ-
դէմ երկաբնակաց. որք ուրա-
նան զմիաւորութի բնութեց քի:
Իւրձ մեռանիլոյ. ասէ առաքեալն

Ի. Ժգ ընր